

2. Характеристика ринку кондитерських виробів в Україні

Ірина Новойтенко

Національний університет харчових технологій

Вступ.: Рівень споживання кондитерських виробів в Україні складає 15 кг на душу населення на рік. За цим показником Україна посідає 8-ме місце в світі. Найбільше споживачам смакують борошняні кондитерські вироби – 6 кг на душу населення на рік, шоколадні цукерки – 2,5 кг на душу населення на рік, інша кондитерська продукція – 6,5 кг на душу населення на рік.

Матеріали і методи. : Статистична інформація Державної служби статистики України, Державної митної служби України (Міністерства доходів і зборів), аналітичні матеріали консалтингових компаній, статті у фахових виданнях. У процесі проведення дослідження використовувались методи аналізу, порівняння і узагальнення.

Результати.: Частка кондитерської галузі в структурі харчової промисловості становила 15%, з них основна питома вага припадає на борошняні кондитерські вироби нетривалого зберігання – 40,5%.

Асортимент продукції, яка виробляється вітчизняними виробниками кондитерських виробів становить понад 1млн. найменувань. Вся продукція, традиційно, поділяється на три групи: цукристі, шоколадні та борошняні кондитерські вироби (рис. 1).

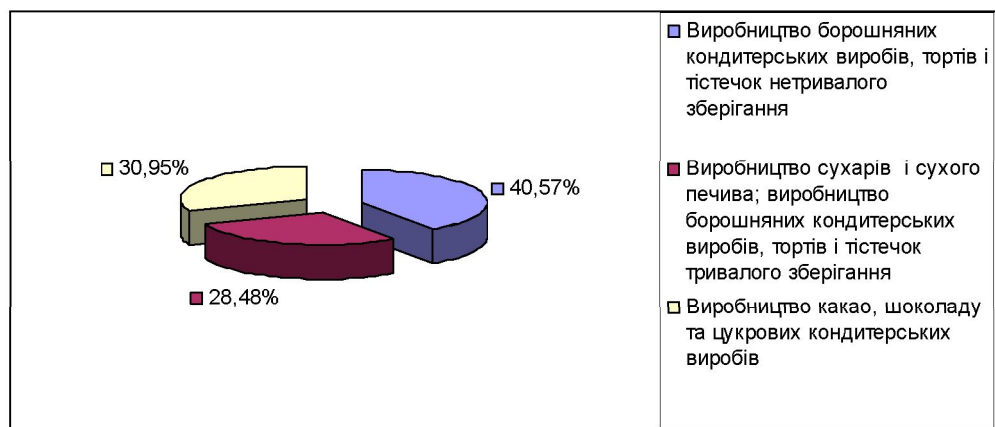

Рис. 1 Виробництво кондитерської продукції в Україні за КВЕД у 2012 р.

За даними Державної служби статистики в Україні протягом 2010-2012 рр. спостерігаються наступні тенденції в обсягах виробництва борошняної продукції (табл. 1): зростають обсяги виробництва тортів на 7,8%, тістечок – на 5,8% пряників і виробів аналогічних – на 3,7% на фоні зменшення виробництва пирогів, пиріжків, пончиків на 5,1%, солодоців східних – на 15,8%.

Таблиця 1

Виробництво основних видів борошняної кондитерської продукції в Україні, тис. т

№ п/п	Вид продукції	2011	2012	Темп росту, %
1	Торти	23706	25560	107,8
2	Тістечка	11265	11917	105,8
3	Пирogi, пиріжки, пончики	8632	8196	94,9
4	Солодощі східні борошняні	184	155	84,2
5	Пряники і вироби аналогічні	424507	440076	103,7

Вітчизняний ринок кондитерських виробів характеризується високим рівнем конкуренції і ступенем насиченості, тому лідируючу позицію займають виробники, які першими реагують на зміну споживчих вподобань, динамічно оновлюють асортимент продукції й насичують його новинками (рис. 2). На ринку кондитерських виробів працюють близько 850 підприємств.

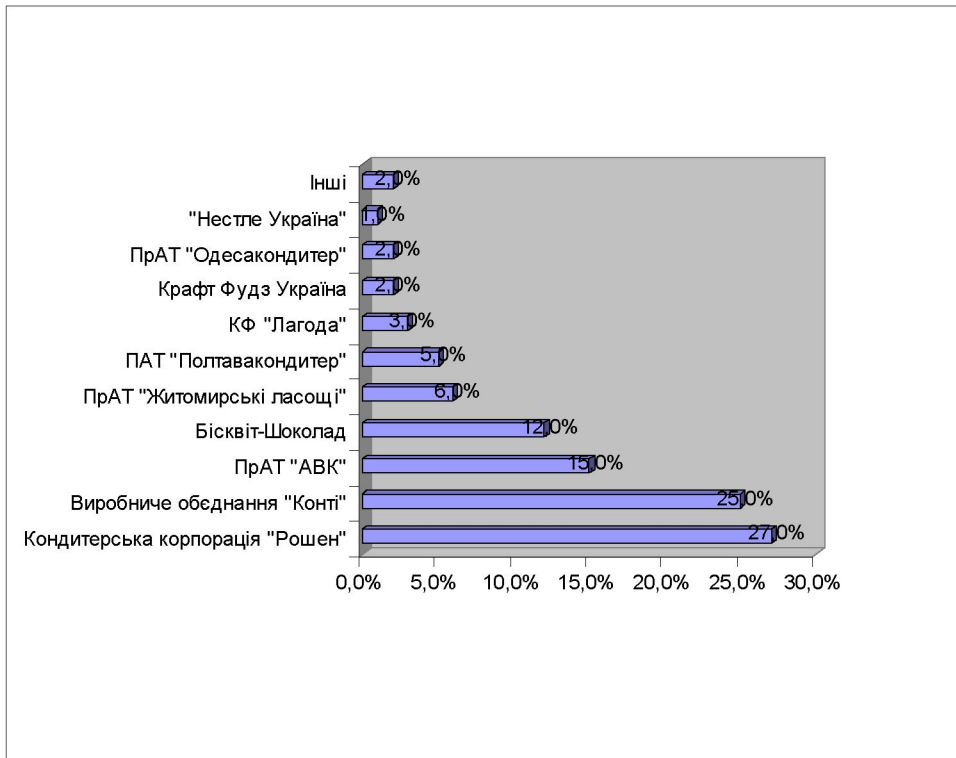

Рис. 2 Частки ринку підприємств з виробництва кондитерських виробів

Дві третини всього ринку і три чверті експорту контролюють 9 виробників кондитерської галузі, а саме: «Roshen», «АВК», «Конті», «Світоч» (Nestle), «Kraft Foods Україна», «Бісквіт-Шоколад», «Житомирські ласощі»,

«Полтавакондитер», «Світ ласощів» та ін. Між першими 12–15 найбільшими компаніями конкуренція зберігається на досить високому рівні – як за ціновими, так і за неціновими (якість, упаковка тощо) параметрами.

Кондитерське виробництво відноситься до одного з експортоорієнтованих динамічно розвиваючих виробництв харчової промисловості України. Згідно даних Державної митної служби України експорт хлібобулочних, борошняних кондитерських виробів з вмістом або без вмісту какао (згідно Українського Класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності УКТЗЕД 1905) склав у 2012 році 306127 тис. дол., що на 8,8% більше ніж у 2011 р.

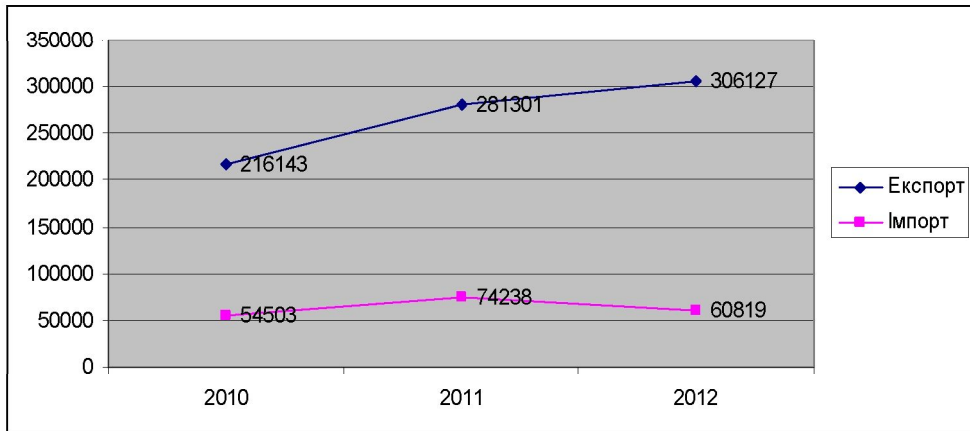

Рис. 3 Обсяги експорту-імпорту хлібобулочних, борошняних кондитерських виробів з вмістом або без вмісту какао, тис. дол. США

За обсягом експорту кондитерських виробів в 2011 р. Україна посіла 36 місце в світі. В 2012 р. експорт хлібобулочних, борошняних кондитерських виробів з вмістом або без вмісту какао становив 306127 тис. дол. США (табл. 2).

Таблиця 2

Обсяги експорту борошняної кондитерської продукції за країнами світу, тис. дол. США

№	Країна	2010	2011	2012	Темп росту, %
1	Росія	70767	92354	77353	83,8
2	Казахстан	23162	21659	12758	58,9
3	Азербайджан	17237	17219	16175	93,9
4	Білорусь	15457	7284	9772	134,2
5	Туркменістан	10684	9168	10301	112,4
6	Інші	14422	16110	16224	100,7

Частка експорту борошняної кондитерської продукції до Росії становить 54,2% від загальних обсягів експорту. Значні частки експорту борошняної кондитерської продукції спрямовані в Азербайджан, Казахстан, Туркменістан.

У 2012 р. обсяг імпорту борошняних кондитерських виробів зменшився і становив 60819 тис. дол., що на 19,1% менше ніж 2011 р. В 2011 р. Україна посідала 29-е місце в списку найбільших імпортерів кондитерських виробів (на першому – Бразилія з 38% від світового експорту).

Обсяг імпорту борошняних кондитерських виробів з Росії становить 62,2% від загального імпорту солодошів. Значні частки імпорту також займають Німеччина, Польща та Італія.

Висновки.: Висока конкуренція на світовому та на внутрішньому ринку змушує підприємства шукати унікальні шляхи підвищення конкурентоспроможності продукції. Перспективними напрямками розвитку кондитерського ринку було визначено: вкладення коштів в формування репутації компанії і чистоти торгової марки; приєднання кондитерських компаній до участі у діяльності Міжнародної організації справедливої торгівлі, що передбачає закупівлю какао та шоколаду за справедливими цінами у виробників з третіх країн, виробництво яких сертифіковано організацією не тільки за дотриманням стандартів якості, але й стандартів екологічної безпечності; зростання попиту на товари із зазначенням походження його інгредієнтів; приділення уваги сегменту «преміум»; розробка продукції для споживачів пенсійного віку; акцентування уваги на продукції для сегменту ринку жінки «40 – не 20»; проведення і оголошення результатів наукових досліджень; активізація промисловості шляхом удосконалення законодавчої бази; попит на протеїнову продукцію.

Література

1. Огляд кондитерського ринку за 2012 рік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/Confect_2012_review.pdf.
2. Статистична інформація офіційного сайту Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Статистична інформація офіційного сайту Державної митної служби України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arc.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
4. Мировой рейтинг кондитерских компаний CandyIndustryGlobalTop 100 – 2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://candynet.ru/news/id/4950>.